

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej žalobkyne **L. P., a.s.**, so sídlom P., zastúpenej Mgr. Ľ. P. C., advokátkou v B., proti žalovanej **M. D.**, bývajúcej v Š., o **zaplatenie 1,33 Eur**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8 C 80/2007, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 14. septembra 2010 sp. zn. 10 Co 82/2010 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave zo 14. septembra 2010 sp. zn. 10 Co 82/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Galanta rozsudkom z 2. februára 2009 č.k. 8 C 80/2007-50 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala, aby žalovaná bola zaviazaná na zaplatenie koncesionárskeho poplatku vo výške 1,33 Eur. Vychádzal z názoru, že žalobkyňa nepreukázala svoju aktívnu legitimáciu v konaní.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobkyne, ktoré odvolanie považoval za odvolanie Mgr. Ľ. P. C., advokátky, uznesením zo 14. septembra 2010 sp. zn. 10 Co 82/2010 odmietol a o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 201 vety prvej, § 24 vety prvej, § 28 ods. 1, § 49 ods. 1 a § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a právnym názorom, že podanie urobené v mene účastníka inou osobou (zástupcom) možno považovať za podanie účastníka len v prípade nepochybne preukázaného oprávnenia zástupcu tak v mene účastníka urobiť (teda v prípade nepochybnej existencie zastúpenia). Poukázal na to, že v predjednávanej veci podala advokátka Mgr. Ľ. P. C. proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, v ktorom sa označila ako zástupkyňa žalobcu a v odvolaní uviedla, že

plnomocenstvo bolo doručené Okresnému súdu Galanta 6. februára 2009 so žiadosťou o založenie do spisov súdnej správy. Z plnomocenstva udeleného žalobkyňou advokátke Mgr. Ľ. C. z 28. januára 2009 vyplýva, že žalobkyňa udelila advokátke všeobecné plnomocenstvo na zastupovanie vo všetkých veciach týkajúcich sa vymáhania pohľadávok patriacich žalobkyni voči dlžníkom koncesionárskych poplatkov. Ani na základe opakovaných výziev súdu prvého stupňa tak žalobkyňa ako aj advokátka nepredložili súdu riadne plnomocenstvo pre celé konanie, teda vzťahujúce sa na dané konkrétne súdne konanie. Podľa názoru odvolacieho súdu Občiansky súdny poriadok pozná len plnomocenstvá pre celé konanie alebo pre určité úkony (§ 28 ods. 1 a § 49 ods. 1 O.s.p.), pričom u advokáta prakticky prichádza do úvahy len plnomocenstvo pre celé konanie a názor o prípustnosti aj tzv. všeobecného plnomocenstva nie je o čo oprieť. Mal preto za to, že v danom prípade nemožno považovať odvolanie advokátky Mgr. Ľ. C. za odvolanie podané v mene žalobkyne a odvolanie je potrebné považovať za podanie osoby, ktorá ho urobila, teda samotnej advokátky, ktorá však nie je účastníčkou konania (a ani zástupkyňou účastníka), s poukazom na čo nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania a preto odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol. Právo na náhradu trov odvolacieho konania posudzoval podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Podľa jej názoru, ak súd považoval všeobecné plnomocenstvo udelené advokátke za neprípustné, postupoval nesprávne, čím žalobkyni znemožnil uplatniť svoje procesné práva v konaní, a to predovšetkým jej právo nechať sa zastúpiť advokátom, ako aj právo podať odvolanie prostredníctvom svojho advokáta. Keďže plnomocenstvo udelené žalobkyňou odvolací súd neakceptoval a na tomto základe vydal uznesenie, ktorým odmietol odvolanie žalobkyne, k odňatiu možnosti konať došlo postupom Krajského súdu v Trnave. Navrhla preto jeho uznesenie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie

Žalovaná sa na dovolanie žalobkyne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote určenej § 240 ods. 1 O.s.p., osobou oprávnenou na tento procesný úkon, skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré podľa zákona možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.)

a bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu treba zrušiť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V predmetnej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Nakoľko dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uznesení uvedených v citovanom ustanovení je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa § 239 nepripúšťa.

Z ustanovenia § 242 ods. 1 veta prvá O.s.p. nevyplýva pre dovolací súd povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p., a to aj v prípade, ak to účastník konania nenamieta. Preto sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu, ale zaoberal sa ja otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo o veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť

účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. žalobkyňa tvrdila, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádzala, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odmietol podanie účastníka, považujúc ho za podanie niekoho iného, hoci pre takéto postup podmienky splnené neboli.

Podľa § 209 ods. 1 O.s.p., súd prvého stupňa uznesením vyzval toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Podľa § 211 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/.

Výzvu na odstránenie väd odvolania je potrebné urobiť formou uznesenia (§ 168 ods. 2), nakoľko sa ňou ukladá účastníkovi povinnosť (odstrániť vady odvolania), ktorej nesplnenie má procesnoprávne dôsledky (odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/).

V prejednávanej veci z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že súd prvého stupňa (a to aj po vrátení veci odvolacím súdom „spôsobom inak“) výzvou adresovanou žalobkyni a Mgr. L. C., žiadal doplniť podanie (odvolanie) kvalifikovanou plnou mocou na zastupovanie žalobkyne v odvolacom konaní (č.l. 84 spisu). Žalobkyňa však v zmysle vyššie citovaných ustanovení nepoučil o procesných následkoch v prípade nedoplnenia odvolania podľa výzvy, ale len uviedol, že odvolanie podpísané Mgr. L. C. bude považované za podanie na to neoprávnenou osobou. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že od prípadu kedy niekto podáva svojim menom odvolanie a je osobou neoprávnenou je potrebné odlišovať situáciu keď je odvolanie podané menom účastníka niekým, kto sám seba označuje ako zástupcu bez toho, aby predložil plnú moc na zastupovanie.

V posudzovanej veci odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podala menom žalobkyne Mgr. L. C., advokátka (č.l. 57 spisu). Za predpokladu, že odvolací súd plnomocenstvo udelené žalobkyňou (plná moc založená v spisoch súdnej správy Okresného súdu Galanta) pre Mgr. L. C. nepovažoval za zodpovedajúcu zákonu, mal pri odstraňovaní väd odvolania, v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami konať so samotnou žalobkyňou, s náležitým poučením o následkoch neodstránenia väd odvolania (§ 218 ods. 1 písm. d/).

Keďže odvolací súd takto nepostupoval konanie pred odvolacím súdom je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom uvedenou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Dovolací súd preto uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. mája 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková